

KÖRÖNDI TŰZ EGY ÉPÍTŐMÉRNÖK SZEMÉVEL.
II. RÉSZ. AZ ÉLETVESZÉLYELHÁRÍTÁS I. ÜTEME ÉS
ÁLLAPOTÉRTÉKELÉS AZT KÖVETŐEN[⊗]

THE KÖRÖND FIRE BY THE EYES OF A CIVIL ENGINEER.
PART II. THE FIRST TIME OF AVERTING OF LIFE-DANGER AND THE
APPRECIATE OF STATUS AFTER THAT

Dr. LÁMER Géza

főiskolai tanár
Debreceni Egyetem, Műszaki Kar, Műszaki menedzsment és vállalkezési Tanszék
glamer@eng.unideb.hu

Kivonat: A négyrészes tanulmányorozat II. része a Budapest VI., Andrásy út 83-85. sz. alatti épület tűzkár után a külső életveszélyes állapot felszámolásával, és az azt követően létrehozott helyzeti értékelésével foglalkozik.

Kulcsszavak: Köröndi Tűz, tűzkárt követő életveszélyes állapot, életveszélyes állapot felszámolása, állapotértékelés tűzkár után

Abstract: The II. part of the four-part serial paper deal with the first part of averting of life-danger after the fire in building Budapest VI., Andrásy street 83-85., and the appreciate of status after that.

Keywords: the Körönd fire, the life-danger after fire, averting of life-danger, appreciate of status after fire

1. BEVEZETÉS

Az Andrásy út 83-85-ben 2014. július hó 15-én, az esti órákban tűz ütött ki. A tűzkárt követően szakértőként részt vettem az épület állapotának értékelésében, valamint a kialakult életveszélyes állapot felszámolásában.

Jelen tanulmányorozat a Budapest VI., Andrásy út 83-85. sz. alatti épület tűzkár utáni állapotának értékelésével, a tűzkár után létrejött életveszélyes állapot két ütemben történt felszámolásával, és az egyes ütemeket követő állapot értékelésével foglalkozik.

Ebben a tanulmányban a külső életveszélyes állapot elhárításának folyamatát, valamint az életveszélyes állapot felszámolását követően az épület állapotának értékelését mutatjuk be. Az előző tanulmányban ismertettük az épület állapotát a tüzet követően. További közleményekben ismertetjük a belső életveszélyes állapot elhárításának folyamatát, valamint az állagvédelemre való felkészülését, és az állapot értékelését.

Jelen tanulmány-sorozat a Végleges állapotértékelő szakértői vélemény szövegén alapul. Ez úton kívánok köszönetet mondani a Budapest Főváros VI. Kerület Terézvárosi Polgármesteri Hivatal Jegyzőjének, aki hozzájárult ahhoz, hogy az esetet tudományos szempontból közzé tehessem.

2. ÉLETVESZÉLYELHÁRÍTÁS I. ÜTEM

Az életveszélyelhárítás I. üteme alatt a közterületet fenyegető veszélyes állapot felszámolását értjük. Használjuk a „külső” életveszélyelhárítás kifejezést is.

A feladat meghatározása

[⊗] Szaklektorált cikk. Leadva: 2015. december 07., Elfogadva: 2015. december. 17
Reviewed paper Submitted: 07. December, 2015. Accepted: 17. December, 2015.

A tüzet követően a Budapest Főváros VI. Kerület Terézvárosi Önkormányzat köztisztviselői határozatot hozott, hogy a tűzkárt szenvedett Andrassy út 83-85. épületet környező közterületet fenyegető életveszélyes helyzetet felszámolja.

A határozat csak és kizárólag a külső életveszélyes helyzet elhárítására vonatkozott. A külső életveszélyes helyzet elhárításának műszaki tartalma a következő.

- Az épületet környezetének elhatárolása, mint munkaterület.
- Az elkerített terület, mint munkaterületet folyamatos őrzése.
- A közterület megtisztítása a lehullott törmeléktől.
- Az elkerített területen kívüli közterületnek minél hamarabbi visszaadása a forgalomnak.
- A külső párkányokat letakarítása a külső homlokzat teljes felületén.
- A két sarki (Andrassy × Körönd; Körönd × Felső erdősor) oromdíz stabilizálása.
- Az Andrassy úti és a Felső erdősor utcai tornyokon a három-három oromdíz stabilizálása.

A külső életveszélyelhárítási munkák elvégzése

A külső életveszélyelhárítási munkák elvégzésével a VI. kerület Önkormányzat képviselő testülete a PBF Kft-t bízta meg. A PBF Kft. a külső életveszélyelhárítási munkákat 2014. július hó 19-én kezdte meg és 2014. augusztus hó 13-án fejezte be.

A szerződésben tételesen előírt, elvégzett munkák

A Kivitelező az alábbi, a szerződésben tételesen előírt munkákat végezte el.

- Az épületet körbe elhatárolta.
- Az elkerített terület folyamatosan őriztette.
- A közterületet megtisztította a lehullott törmeléktől.
- Az elkerített területen kívüli közterületeket a forgalomnak visszaadta.
- A külső párkányokat letakarította a külső homlokzat teljes felületén.
- A két sarki (Andrassy × Körönd; Körönd × Felső erdősor) oromdíszeket stabilizálta.
- Az Andrassy út felőli tornyon a három oromdíz stabilizálta.
- A Felső erdősor utca felőli tornyon a lábon álló két oromdíszet stabilizálta.

A szerződésben áttételesen, a szakértő által a veszélytelenítés közben előírt, elvégzett munkák

A Kivitelező az alábbi, a szerződésben áttételesen, a szakértő által a veszélytelenítés közben előírt munkákat végezte el.

- Az épület külső homlokzatán a koronázópárkány alatti díszítő sorát átvizsgálta, a laza elemeket lebontotta. A lebontott égetett kerámia elemeket a kapualjban deponálta.
- A Felső erdősor utca felőli külső párkányt alátámasztotta hat acél konzollal.
- A Felső erdősor utca felőli megdőlt, közvetlenül életveszélyessé vált oromdíszet elbontotta, a legnagyobb elemét a francia udvarban deponálta.
- A Felső erdősor utcában, közvetlenül a telekhatár mellett lévő étterem (Cserepes kisvendéglő) biztonságos megközelítéséhez ideiglenes védőtetőt készített.

3 AZ ÉLETVESZÉLYELHÁRÍTÁS I. ÜTEME FŐBB ESEMÉNYEINEK ÁTTEKINTÉSE

A tüzet, a tűz oltását, és a tüzet követő állapotértékelést a tanulmány sorozat első részében ismertettük.

A tűz utáni kialakult helyzetet a következőképpen lehetett jellemezni.

- Az épületet megközelíteni nem célszerű a fennálló „külső” életveszély miatt.
- Az épületbe (elsősorban a III. emeletre és tetőterébe) bemenni nem lehet a „belső” életveszély miatt.
- A „belső” életveszélyes helyzet „tétéles” felmérését több, elsősorban a „külső” életveszélyes helyzet akadályozza.
- A város közepén egy kétszer kétsávos főutat kétszer egysávosra kellett szűkíteni, és két, rá mérőleges utcában a forgalmat ki kellett zárni.
- A lakók egy része ugyan már magához vette a legszükségesebb holmijait, egy másik része még nem rendelkezett személyes holmikkal. A lakók általában az ingóságukat nem érzik biztonságban, valójában nem sokat, esetleg semmit sem tudnak azokról.

A kialakult helyzetben az életveszélyes helyzet megszüntetését a logikai felosztásnak megfelelően

két ütemre kellett osztani: először felszámolni a „külső” életveszélyes helyzetet, ezzel együtt lehetőséget teremtve a „belső” életveszélyes helyzet felmérésére.

Az életveszélyelhárítás I. ütemének eseményeit a következőkben lehet összefoglalni.

18-án az Önkormányzat Kivitelezési szerződést kötött a PFT-Triagonál Kft-vel, hogy az a „külső” életveszélyes helyzetet szüntesse meg.

A Kivitelező július hó 18-án a Katasztrófavédelem által használt műveleti területre bejutott, és megkezdte a romeltakarítást (erre kapott lehetőséget).

A Kivitelező július hó 19-én és 20-én, tehát szombaton és vasárnap az utcára leesett üszkös fadarabokat, bádoglemez darabokat és paladarabokat szedte össze, és a leendő munkaterületet körbehatárolta.

2014. július hó 21-én megkezdte a koronázópárkány megtisztítását a törmeléktől a Felső erdősor utcában. Ezzel együtt, ugyanitt, megkezdte a levegőbe meredező üszkös szarufavégek eltávolítását is. Aznap emelő kosarakból felmértük a két sarkon álló oromdísz állapotát, meghatároztuk az ideiglenes biztosítás módját.

2014. július hó 22-én a Kivitelező a Katasztrófavédelemtől átvette a területet, mivel azt a Katasztrófavédelem már nem tekintette műveleti területnek, hanem építési (bontási) területnek lehetett tekinteni.

A munkák során, csütörtökön, július hó 24-én, az Önkormányzat által kiadott lista alapján, lehetővé tettük, hogy azok a lakók, akiknek korábban nem állt módjukban a legszükségesebb személyes tárgyaikat magukhoz venni, azt akkor (csütörtökön) tegyék meg. A földszinten és az első emeleten probléma nem merült föl. A második emeleti két ingatlan állapota lehetővé tette, hogy a tulajdonosok a lakásba bemehessenek. A harmadik emeleti lakásból néhány használati tárgyat segítettünk a romok alól a bérlőnek összeszedni.

2014. július hó 21-e és 27-e között a Kivitelező a külső koronázópárkányok többségét letisztította, az égnek meredező szarufavégeket eltávolította.

1. sz. fénykép. A megtisztított koronázópárkányok

Közben a szerencse úgy hozta, hogy a középfőfal kéményeire fennakadt bádoglemezek lefelé csúsztak, kissé stabilabb helyzetet vettek föl, bár továbbra is akadályozzák az utcáról a belátást a belső

traktusok felé.

A Felső erdősor utcával párhuzamos belső szárny telekhatárán álló tűzfala a hét közepén leomlott. A fal befelé dőlt el. Az iskola udvarára néhány kisebb törmelék zuhant. Az épületszárnyban okozott kár eddig nem sikerült felmérni, mert ebbe a szárnyba eddig még nem sikerült bejutni.

2. sz. fénykép. A még álló tűzfalak. A ledőlt tűzfalak helyei

A koronázópárkányok, valamint az osztó-, ablak- és szemöldökpárkányok átvizsgálása során megállapítottuk, hogy a koronázópárkány alsó díszsávjában lévő falazott elemek jelentős része instabil, kézzel, szerszám nélkül több kerámia dísz, illet díszteglát bontottunk le. A burkolat romlása a tüztől függetlenül következett be. A Kivitelező utasítást kapott, hogy ezt a díszsor vizsgálja végig, és a mozgó, instabil elemeket távolítsa el. Amíg ezt el nem végezte, addig a közterület a forgalomnak nem adható vissza.

A koronázópárkányok megtisztítása, és a mögötte állva maradt szarufacsonkok eltávolítása után lehetőség nyílt az utcai traktusokat felülről, emelő kosárból átvizsgálni. A vizsgálatok jelentős részét aznap (július hó 26.) elvégeztük, kisebb része a hétfői napra (július hó 28.) maradt. A vizsgálatok eredményeképpen sikerült az utcai traktusokban és kissé bentebb lévő szárnyakban az épületszerkezetek többségének az állapotát felmérni, és a szükséges teendőket meghatározni.

3. sz. fénykép. Látképek a magasból

Az egyes szárnyakban belülről is készítettünk képeket.

4. sz. fénykép. Képek a szárnyakról belülről

A két tornyot emelő kosárból „körüljártuk”. Ennek során megállapítottuk, hogy az Andrassy út felé eső torony oromdíszei stabilak, kisebb károsodás érte a díszeket. A Felső erdősor utca felőli torony oromdíszei instabilak, ott stabilizáló munkákat kell elvégezni. Ezeknek a munkáknak a meghatározásához a szemlét a hét közepére ütemeztük, a stabilizáló munkát a következő hétre prognosztizáltuk.

5. sz. fénykép. Képek a tornyokon lévő oromdíszekről

Az oromdíszek stabilizálása tette lehetővé a tornyokon belüli, illetve a tornyok „mögötti” területek állapotfelmérését, majd ott az életveszélyt elhárító munkák elvégzését.

A sarkokon álló oromdísz rögzítéséhez a Kivitelező az acélszerkezetet legyártotta, elhelyezte (augusztus hó 4-5).

6. sz. fénykép. A sarki oromdíszek stabilizálása

A Felső erdősor utca felőli külső párkányt a Kivitelező alátámasztotta hat acél konzollal

7. sz. fénykép. Felső erdősor utca felőli külső párkány konzolos gyámolítása

A Felső erdősor utcai tornyokban lévő oromdíszeket szerdán (augusztus hó 6.) tekintettük meg. A két szélső oromdísz stabil, a Köröndre néző oromdísz kb. 70 °-ban megdőlt. Stabilizálására nem látunk lehetőséget. A megdőlt oromdísz felső elemét szakértői felügyelet mellett leemelték (augusztus hó 8.)

8. sz. fénykép. A tornyokban lévő megdőlt oromdízsz lebontása

A két másikat stabilizálták (augusztus hó 11-12.)

9. sz. fénykép. A tornyokban lévő oromdíszek stabilizálása

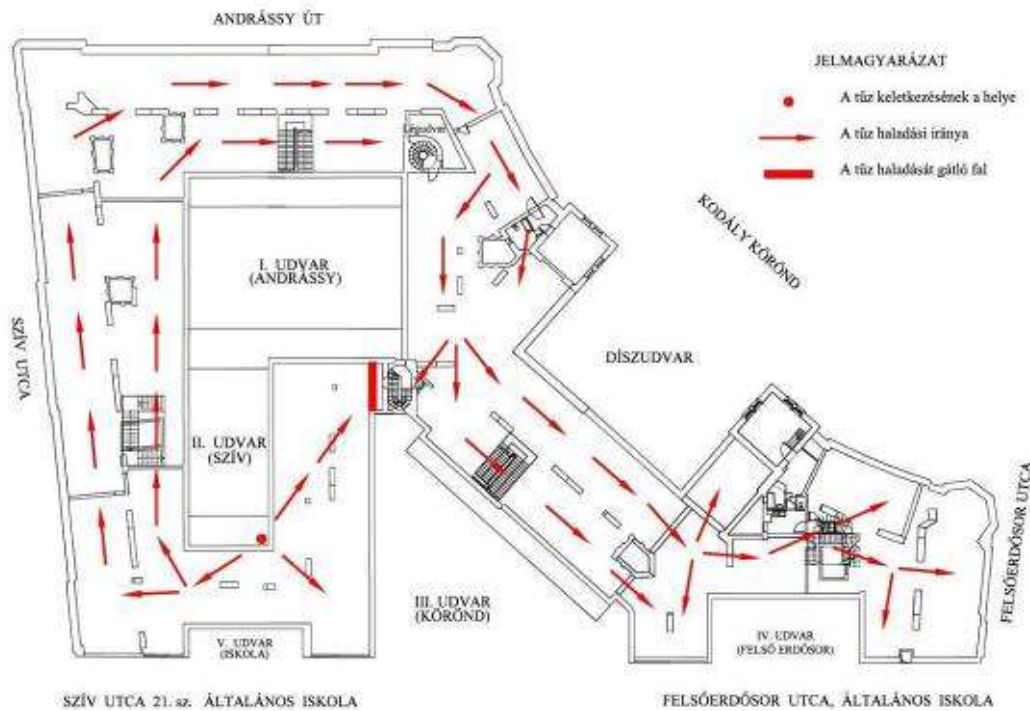
Augusztus hó 6-án a közterület egy részét – a Szív utca fele, az Andrássy út és a Felső erdősor utca fele – visszaadták a forgalomnak. Továbbra is munkaterületként és védőzónaként elzárva marad az épület körüli járda, a Felső erdősor és a Szív utcában egy-egy forgalmi sáv, az Andrássy út és a Körönd felől a szervizút.

10. sz. fénykép. A védőtető a Felső erdősor utcában

A külső életveszélyelhárítás fegyelmezett munkavégzése során baleset nem történt.

Az elvégzett munkákat az 1. ábrán mutatjuk be. Itt feltüntettük az oromdíszek stabilizálását, egy oromdízsz bontását, valamint a koronázópárkány konzol gyámolítását, végül a Felső erdősor utcai védőtetőt.

1. sz. ábra. Az elvégzett gyámolítások, a védőtető a Felső erdősor utcában

4. AZ ÉPÜLETSZERKEZETEK ÁLLAPOTÁNAK ISMERTETÉSE

Az életveszélyelhárítás I. üteme alatt mód nyílt az épületet részben a magasból, emelőkosárból, részben belülről részletesebben megvizsgálni, és az egyes épületszerkezetek állapotát felmérni. Alább röviden áttekintjük az egyes épületszerkezetek állapotát.

Héjalás, tetőfelépítmény, hófogó. A héjalás és a tetőfelépítmények gyakorlatilag megsemmisültek. A palák egy része elégett, egy része a behullott a falak közé, egy rész a párkányra zuhant. Helyenként látható volt a hófogó deformálódott maradványa

11. sz. fénykép. A héjalás maradványai

Vízvezetés (attikacsatorna és bádogborítás a párkányokon). A vízvezetés belső. A külső párkányon, a tető síkja előtt „attika”-jellegű csatorna, bár attika nincs. A csatornát egy fa vályú, abban bádogborítás alkotta, az egész szerkezet ráült a párkányra. A csatorna megmaradt faszervezete rendszerint két réteg bádogot tartalmazott, mind az alsó, mind a felső erősen korrodált, lyukas, törött. Több helyen az első, nemritkán a második bádogot bitumenes lemezzel „szigetelték ki”. Rendszerint a fa elégett a bádog alatt, és bádog többé-kevésbé nem károsodott tűzben (meggömbült, de nem égett át).

12. sz. fénykép. Az attikacsatorna maradványai. Épen maradt párkányok a tornyokon. Megégett ejtőcsövek az épületen belül

Villámhárító rendszer. A villámhárító rendszer egy elemét fedeztük fel, az épületnek a Szív utcai szárnyában, az Iskola mellett, behullva falak közé.

Tetőszerkezet. A tetőszerkezet megsemmisült. Több helyen néhány üszkös szarufacsonk áll, ezeket a párkány veszélytelenítési munkái során a Kivitelező elvágta, illetve visszabontotta, hogy azok a falak közzé hulljanak.

A tetőszerkezet fiók-váltó gerenda rendszerű volt. A fiók és kötőgerendákat a párkány síkja fölött, a mellvédfalban képezett „lyukakon” keresztül kidugták a falazat külső síkjáig, a falban ugyanott egy, a tetősík dőlésű hornyot falaztak a szarufának. Ez a kialakítás több helyen megfigyelhető volt, mert az elégett szarufavégek és fiókgerendák üszkös darabjai a külső életveszélyelhárítás után is láthatók voltak a mellvédfalban.

Tűzfalak (telekhatáron, tetőidomok között) Az iskolák felől négy tűzfal, a Felső erdősről felől sorolva. 1. A homlokzat felől a laza „macskalépcsőt” a Kivitelező lebontotta, a felső közel egy métert visszabontotta. A két épület tűzfala közötti résbe sok törmelék hullott. Ezek ékhatást fejtenek ki. A tűzfalak instabilak. 2. és 3. tűzfal. Mindkettő leomlott, befelé. 4. tűzfal. A felső közel másfél méternyit a Kivitelező visszabontotta. Benne az ácsszerkezet üszkös maradványa.

13. sz. fénykép. A tűzfalak, illetve a tűzfalak helyei

Két, háromszög alakú tűzfal látható a belső, az Andrassy úttal párhuzamos szárny és a Körönd felőli szárny között (lásd a 2. sz. fényképet).

Tűzgátló falak a tetőtérben. Tűzgátló falak a csorbázatot, mintha onnét falat bontottak volna el. A kettős I tartók környezetében a II. emeleti födémen leomlott fal maradványai a tetőtérben nem láthatók. Ugyanakkor több helyen látható kettős I tartó, azon egy kevés falmaradványt, továbbá a kettős gerenda függőleges síkjában, a kéményen látható csorbázás.

14. sz. fénykép. Kettős I tartók a tűzgátló falak helyén (alul egy darab a falból még látható). Csorbázás a légudvar falában

Megjegyzés. A tűzgátló falak hiánya lehetett az egyik oka a tűz gyors terjedésének.

Kémények. Az utcai traktusok középfőfalában épített kémények egy részét emelő kosárból többé-kevésbé jól meg lehetett figyelni. Úgy tűnik, hogy a tető síkja fölött újrafalazták a kémények egy részét. A régi és az új falazású szakasz között a habarcsréteg kívánni valót hagy maga után, de stabilnak tűnik. Általában épek a kémények, de van olyan, amelyben törés, repedés, hiba látható. Néhány fedkő sérült. Több kéményen hibák, károsodások nyoma látható. Az önálló – tehát gyámolítás nélkül maradt – kémények „túl” hosszúak, nem rendelkeznek szükséges stabilitással, a légaknához, tornyokhoz kapcsolódó kémények „szabad hossza” nem túl nagy, rendelkeznek megfelelő stabilitással a szél fellökő ereje ellen.

15. sz. fénykép. Képek a kéményekről

Légaknák. A légaknák falai kisebb-nagyobb területen sérültek, kimozdult, laza téglák, megmozdult fedkövek láthatók.

16. sz. fénykép. Képek a légaknákról

A folyosók fölötti „előtetők”. A folyosók feletti „előtetők” a falak mellett majdnem teljes hosszban átégtek, de ezen kívül több helyen is átégtek.

17. sz. fénykép. Képek a folyosók fölötti „előtetők”-ről

Zárófödém A zárófödém ékes rögzítésű, sűrűgerendás fafödém volt. (Csapot nem, de ékeket találtunk a többé-kevésbé épen maradt födémgerendákban.) A födém jelentős része megégett, a megégett gerendák egy része lehullott az alatta lévő födémre, egy másik részének az egyik vége II. emeleti födémre, a másik vége a horonyban van, vagy a főfalnak támaszkodik, és van olyan része is, amely még fenn van a helyén.

18. sz. fénykép. A fa anyagú zárófödém.

19. sz. fénykép. A II. emelet fölötti födém alulnézetben

20. sz. fénykép. A lépcsőházi szilárd födém alulról

Több helyen (például a Szív utcai szárnyban, a lépcsőház környezetében), acélgerenda közötti szilárd födém.

A Felső erdősor utcai szárny lépcsőháza előtt a födém szerkezete nem ismert, nem égett el, csak parázslott benne valami, továbbá salakfeltöltés van benne. Ez a későbbi vizsgálatok során acél gerendák közötti téglabetétes födémnek bizonyult.

Több helyen (pl. a Szív utca szárny külső traktusának közepén) nem látni a zárófödém megégett, lehullott gerendáit: a II. emeleti födém színe sárgás, és nem fekete. Itt nem létezett zárófödém (a tűz kitörésekor).

Több helyen láttunk acélgerendán, üszkös fagerendán acélhevedert (laposvasból, köracélból mentes résszel a végén). Néha hevederrel összekapcsolt acélgerendát és fagerendát. Egy-két helyen megmaradt az „eredeti” szerkezet: az ékelt fafödém felett acélgerenda, alatta a gerendákra merőleges fagerenda, és az egész acélkalodával összefogva. Ebből arra lehetett következtetni, hogy itt a tetőtérben az elbontott fafödém fölött kialakított járószint egyes elemeit találtuk meg.

21. sz. fénykép. Az acélgerendán rögzített fa járószint maradványai. Födémgerenda végéből kiszakadt rögzítő-bekötő vas

A födém síkja fölött több helyen látni a falból kiálló, a födémgerendát rögzítő-bekötő vasat.

A födém síkja fölött – elsősorban a Szív utca szárnyban – sok az acél gerenda. Ezek többnyire fészkekben ülnek föl a falakra. De több helyen úgy tűnik, mintha az acélgerenda rövidebb lenne, mint a falköz: az acélgerenda fel van kötve egy, most már üszkös fagerendához. Több acélgerenda téglából falazott zsámolyon nyugszik, de rögzítés nélkül. Látható volt 5-6 cm-en felülő gerenda is (legkevesebb 10-12 cm-t illene felfeküdni).

Főfalak. A főfalak falazottak. Károsodásra utaló jelek nem láthatók, beégés, kormozódás nyoma nem látható.

22. sz. fénykép. Főfalak. A rácsos „vonószerkezet”

A párhuzamos főfalak több helyen acél rácsos tartóval össze vannak fogatva. Ez azt sugallja, hogy zárófödém nem kötötte össze a párhuzamos főfalakat (nem horgonyozta ki egymáshoz). A födém síkjában meredező födémgerendát rögzítő-bekötő vasak jelzik, hogy az eredeti zárófödém szerkezetének volt ilyen funkciója.

Válaszfalak. A válaszfalak néhány helyiségtől, elsősorban a Felső erdősor utcai és a Körönd felőli szárnyban, eltekintve a III. emeleten nincsenek.

Koronázópárkány (és alatta a dízsávok) A koronázópárkány konzolos kőszerkezet. A leterhelő súlyt a mellvédfal alkotja. (Az fogadta a fiókgerendákat és a szarufákat.) A párkány alatti minden kis-méretű konzol dísz, teherhordó szerepe egyiknek sincs. Utólag megállapítottuk, hogy égetett kerámiából készültek.

23. sz. fénykép. A koronázópárkány burkolata helyenként laza.

24. sz. fénykép. A koronázópárkány károsodása a francia udvarban

25. sz. fénykép. A belső koronázópárkány

A konzolok kőlapjai – távolról szemrevételezve – jó állapotban vannak. Utólag megállapítottuk, hogy jelentősen korrodáltak már. A leterhelő súly helyenként hiányos, mert megbontották a mellvéd-falat.

A koronázópárkány alsó dízsora károsodott az időtől. Az égetett kerámia díszek egy része már hiányzik, több dísz mállik, laza, kettőt a vizsgálatok során távolítottunk el. A kerámia díszek mögött a habarcsréteg mállik. A dísz konzolok közötti dísz téglafalazat némelyike mállik, ezekből is többet kézzel visszabontottunk. Ez a károsodás a tűztől független.

A Köröndi franciaudvar központi homlokzatán lévő kőkorlát a tűzben ledől az udvarra, elemei el-törték a párkány konzolos kövét.

A két oromdísz a sarkokon. A két oromdísz kőszerkezet. A stabilitását részben az ágyazó habarcs, részben az ácsszerkezethez való laposvasas kikötés biztosította. Az oromdíszek többé-kevésbé jó állapotúak. A laposvas visszakötés többsége sérült. Vagy a laposvas károsodott, vagy a bekötésre használt kőszerkezet. Ez utóbbi rendszerint végig repedt a bekötés „mögött”, azaz elvált a magától díszről. Ezek jelen pillanatban stabilizálásra nem használhatók.

A két torony. A torony falazata megfelelő. Károsodás nyoma nem látható.

A két torony párkánya. A toronynak van a III. emeleti koronázópárkánnyal egy szinten lévő osztópárkánya és a IV. emeleten koronázópárkánya.

A III. emeleti osztópárkány kőkonzolos, deszkázattal és bádogborítással. A leterhelő súlyt a IV. emeleti falazat adja.

A IV. emeleti koronázópárkány kőkonzolos. A leterhelő súlyt az oromdíszek adják a falmezőkben. A sarkokon jelenleg leterhelő súly nem látható. Vélhetően az ácsszerkezet adta itt a leterhelő súlyt.

Az oromdíszek a két tornyon. Az oromdíszek kőszerkezetek. Egy oromdísz áll két szélső oszlopból, két belső oszlopból, a széleken egy-egy kögerendából, középen egy ívelt alsó és háromszög alakú felső vonalvezetésű kő „gerendából”. Úgy tűnik, hogy a középső „gerenda” egy darabból készült. Az oromdíszeket két szögvasal a szemközti falhoz rögzítették; a szögvas hajlása a vízszinteshez kb. 45 fok. A szögvasakat kőcsavarral rögzítették az oromdíszbe és a szemközti falazott falba. A főhomlokzatra néző dísz esetén az alsó ponton átmenő csavarral és csomólemezzel rögzítették a (szemközti) falazatba.

A szögvasas rögzítésen kívül az oromdíszeket csomólemezekkel is megerősítették. A középső oszlopokat csomólemezzel a talpelemhez rögzítették (csomólemezekként négy-négy csavart alkalmaztak). A felső részen maghajlított csomólemezzel rögzítették egymáshoz a két középső oszlopot és a középső gerendát (itt is négy-négy csavart alkalmaztak csomólemezekként).

Az Andrassy út felőli tornyon lévő három oromdísz állapota megfelelő. Károsodásra, tűzkárra utaló jelek nem láthatók. A kövek (apró szemű homokkő) mállottak, több hasadás látható rajtuk. A stabilizáló szögvasakon semmiféle tárgy nem akadt fenn.

A Felső erdősor utca felőli tornyon lévő három oromdísz állapota nem megfelelő. Károsodásra, tűzkárra utaló jelek láthatók. Ezek a következők. Meggömbültek a szögvasak. A jobb oldali oromdísz kifelé, a főhomlokzati, azaz a középső, befele dől. A kapcsolatok károsodtak, több bekötés kilazult, a főhomlokzati elem alsó csomólemeze meghajolt, felül a középső gerenda alatt az oszlop széttört, és a hajlított csomólemez nem dolgozik. A kövek (apró szemű homokkő) mállottak, több hasadás látható

rajtuk. A stabilizáló szögvasakon üszkös szarufa, sitt, a tetőt díszítő kovácsoltvas korlát elemei akad-
tak fönn.

5. ÁLLAPOTÉRTÉKELÉS AZ ÉLETVESZÉLYELHÁRÍTÁS I. ÜTEMÉT KÖVETŐEN

Az állapotértékelés elnagyolt, abban az értelemben, hogy nem térünk ki minden egyes épületszerke-
zetre, hanem általános képet vázolunk.

Az Andrassy út 83-85. sz. alatti épületben a külső életveszélyelhárítási munkák maradéktalan el-
végzését követően az épület külső felületén korábban fennállt életveszélyes helyzet megszűnt. Az
épület környezete balesetveszély nélkül megközelíthető, felvonulási, illetve munkaterületként használ-
ható.

Az épület körül elkerített terület munkaterület, tehát az arra vonatkozó védőfelszerelés használata
az életveszélyes helyzet megszűnése okán nem nélkülözhető.

Az épületen belüli, a III. emeletre és az udvarokra korábban megállapított életveszélyes állapot to-
vábbra is fennáll.

A TŰZESETET ISMERTETŐ SOROZAT RÉSZEI

- [1] **LÁMER GÉZA, DR., A KÖRÖNDI TŰZ EGY ÉPÍTŐMÉRNÖK SZEMÉVEL. I. RÉSZ. A TŰZ ÉS ÁLLA-
POTÉRTÉKELÉS A TŰZET KÖVETŐEN.** In: Műszaki Tudomány az Észak-kelet Magyarországi
régióban 2015. június hó 11. Konferencia kiadványa. Szerk.: dr. Bodzás Sándor. Debreceni
Akadémia Bizottság Műszaki Szakbizottsága, Debrecen, 2015. pp. 220-231.
- [2] **LÁMER GÉZA, DR., A KÖRÖNDI TŰZ EGY ÉPÍTŐMÉRNÖK SZEMÉVEL. II. RÉSZ. AZ ÉLETVE-
SZÉLYELHÁRÍTÁS I. ÜTEME ÉS ÁLLAPOTÉRTÉKELÉS AZT KÖVETŐEN**
- [3] **DR. LÁMER GÉZA, DR., A KÖRÖNDI TŰZ EGY ÉPÍTŐMÉRNÖK SZEMÉVEL. III. RÉSZ. AZ
ÉLETVESZÉLYELHÁRÍTÁS II. ÜTEME ÉS FELKÉSZÜLÉS AZ ÁLLAGVÉDELEMRE (KÖZLÉS ALATT)**
- [4] **DR. LÁMER GÉZA, DR., A KÖRÖNDI TŰZ EGY ÉPÍTŐMÉRNÖK SZEMÉVEL. IV. RÉSZ. AZ ÉPÜLET
ÁLLAPOTÁNAK ÉRTÉKELÉSE AZ ÉLETVESZÉLYELHÁRÍTÁS II. ÜTEMÉT KÖVETŐEN**

A KÉPEK FORRÁSAI

A fényképek a szerző felvételei.

A rajzot a szerző állította össze.